

Платформа на ЕС за участие на децата

НАШИЯТ ПРИЗИВ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПО-СПРАВЕДЛИВО БЪДЕЩЕ

ЮНИ 2025 Г.

КОИ СМЕ НИЕ

Ние сме деца от почти всички държави от Европейския съюз. Ние сме част от платформата на ЕС за участие на децата. Това е пространство, където децата могат да изразяват мнението си и да бъдат изслушвани от възрастните, вземащи решения.

ЗА ТОЗИ ПРИЗИВ ЗА ДЕЙСТВИЕ

В Призива за действие се казва, че децата се нуждаят от закрила, любов, стабилност и уважение. Децата очакват ЕС да гарантира на всяко дете равни възможности — особено на тези, които живеят в приюти (когато мигрират), или тези, които не могат да бъдат със своите семейства и домове, или са в трудни обстоятелства.

Децата искат ЕС да защитава правата им, да се вслушва в гласа им. Това означава да инвестираме в безопасни и приемащи училища, да подкрепяме нашето психично здраве, да осигурим добро жилищно настаняване и грижи за децата и да предприемем действия за борба с бедността, дискриминацията и социалното изключване.

Всичко, за което призоваваме, е свързано с правата на децата, които ЕС и държавите членки са обещали да зачитат и защитават.

Молим ви да гледате на децата като на хора със собствени нужди, а не като на общи демографски групи. Молим възрастните, включително учителите, да не се отнасят към учениците така, сякаш те са крехки — нуждаем се от подкрепа, а не да се чувстваме така, сякаш нещо с нас не е наред.

Децата искат ЕС да създаде по-безопасни и достъпни пространства за игра и учене, където всички деца да могат да участват независимо от държава, способности или произход. Законите трябва да се прилагат винаги еднакво за всички. Всеки трябва да бъде оценяван обективно и съзнателно, а не според външния му вид. Това са нашите права.

Във връзка с изменението на климата не става дума само за околната среда, а за справедливостта между поколенията. Децата не предизвикват кризи или войни, но ще се изправим пред най-големите последици от тях.

Искаме ЕС да предприеме реални действия: да намали емисиите, да опазва природата, да включва децата и младите хора във вземането на решения и да полага всички възможни усилия за спиране на войните. Всички деца, независимо къде живеят, имат право на безопасно и здравословно бъдеще. По-бедните държави страдат повече и това не е справедливо.

Имаме нужда от справедливост в областта на климата, образование и спешни промени. Искаме чист въздух, безопасни училища, мир и лидери, които наистина се вслушват в нас. ЕС може да помогне, като опазва природата и гарантира, че нито едно дете няма да бъде изоставено.

КАК СЪЗДАДОХМЕ НАШИЯ ПРИЗИВ ЗА ДЕЙСТВИЕ

От три години работим заедно, за да споделяме идеи и да създаваме връзки. Вземаме решения относно приоритетите за нещата, които трябва да бъдат по-добри за нашето поколение, за следващото поколение и за поколенията след него.

Този призив за действие е начин идеите ни да бъдат чути от ЕС, правителствата, възрастните и децата, така че заедно да можем да предприемем действия, за да се променят нещата.

На Общото ни събрание на 20—21 юни 2025 г. проведохме семинари по четири теми и обмислихме също справедливостта между поколенията. Разработихме препоръки и след това решихме кои от тях са най-важни.

На следващия ден осем младежи работиха по препоръките и приоритетите, за да напишат този Призив за действие.

Първото място, на което представихме Призива за действие, беше [Европейският форум за правата на детето](#). Този форум е важен, защото показва, че възгледите на децата са от значение и могат да помогнат да се направи по-добър избор за бъдещето на всички.

Искаме да говорим за всички деца, които желаят по-добро бъдеще.

Вярваме, че гласът на младите хора е от значение и днес се гордеем да използваме нашия глас.

НАШИТЕ ПРАВА КАТО ДЕЦА

Нашите права са посочени в:

- [Хартата на основните права на ЕС](#), която ще наричаме Хартата. Тя е специален списък от правила, които защитават основните права и свободи на хората, живеещи в Европейския съюз, като например правото на справедливо третиране, правото на неприкосновеност на личния живот и правото на свободно изразяване.

- [Конвенцията на ООН за правата на детето](#), която ще наричаме Конвенцията. Това е набор от обещания за правата на децата за държавите по света.

Европейският съюз описва действията, с които правата на децата се прилагат на практика в [Плана на ЕС за правата на детето](#).

НАШИТЕ 5 ОСНОВНИ ТЕМИ

По-долу ще откриете нашите надежди и действията, които ние искаме да бъдат предприети в областта на образованието и благосъстоянието, справедливостта между поколенията, климата, безопасността онлайн и речта на омразата.

СПРАВЕДЛИВОСТ МЕЖДУ ПОКОЛЕНИЯТА

 <p>Нашите цели и идеи</p>	<p>Като работим заедно с различните поколения, можем по-добре да се разбираме и уважаваме взаимно: възрастните ни уважават, ние уважаваме възрастните, а децата се уважават взаимно. Трябва да говорим повече, да обменяме мнения, да казваме на възрастните какво мислим и да позволяваме на възрастните да споделят с нас своя опит, за да можем да научим нови неща.</p> <p>Възрастните трябва да се отнасят по-сериозно към нашето мнение, защото гласът ни е важен, същото уважение и изслушване, което ние им даваме, трябва и те да дадат на нас, децата.</p> <p>Трябва да погледнем и нашите възрастни хора, нашите баби и дядовци, да си помагаме взаимно, да прекарваме време с тях. Ние, по-младото поколение, можем да научим нещо ново от тях и те също могат да се учат от нас.</p> <p>Всяко поколение трябва да бъде обучено какво означава справедливост между поколенията, така че да можем да се уважаваме взаимно и да бъдем добри към всички.</p>
 <p>Нашите молби</p>	<ul style="list-style-type: none">• Някои възрастни обвиняват децата и ги отправят по оскърбителен начин. Искаме промяна на мисленето в обществото: възрастните, които са ролеви модели, трябва да спрат негативното говорене и тормоз на други хора, както и да спрат да обвиняват жертвите.• ЕС трябва да организира прояви и кампании, на които деца и възрастни да се срещат и да обсъждат различни теми.• ЕС следва да оказва по-голяма подкрепа на организациите, които предоставят на децата възможности да изразяват мнението си и да участват в традиционни пространства за възрастни, като например вземане на решения на местно и национално равнище, конференции на ЕС, обществени дискусии и други.• Децата и възрастните трябва да работят заедно срещу омразата. Популяризиране на борбата с изказванията, насаждащи омраза, за всички чрез провеждане на кампании в социалните медии с публично известни личности с влияние, посочвайки колко ценни са децата мигранти и ЛГБТК+ децата.

Нашите права

Член 20 от Хартата: Всички хора са равни пред закона.

Член 21.1 от Хартата: Винаги трябва да се отнасяме към всички любезно и по еднакъв начин, независимо как изглеждат, откъде идват, какво вярват или кои са, тъй като всеки е специален и заслужава уважение.

Член 24 от Хартата: Като деца имате право да бъдете в безопасност и щастливи и да казвате какво мислите и чувствате, а възрастните трябва да ви изслушват и да зачитат вашите идеи, когато вземат решения, които ви засягат. Възрастните, независимо дали са ваши родители, учители или хора, които се грижат за вас, трябва винаги да правят всичко възможно най-добро за вас. Възрастните трябва да се погрижат да прекарвате редовно време с хората, които ги е грижа за вас.

Член 25 от Хартата: ЕС знае, че възрастните хора заслужават да бъдат третирани с уважение и доброта, както и да могат да правят собствени избори и да прекарват време с други хора, да се наслаждават на културни прояви и да бъдат част от своята общност.

Член 37 от Хартата: Трябва да се грижим добре за Земята и да гарантираме, че тя ще бъде по-чиста и по-здравословна, така че в ЕС да можем да направим сега добър избор, който ще помогне нашата планета да остане хубава и безопасна за дълъг период от време.

Член 3 от Конвенцията: Интересите на детето трябва да бъдат основен приоритет на всички решения и действия, които засягат децата.

Член 5 от Конвенцията: Правителствата трябва да зачитат правата и отговорностите на родителите и лицата, полагащи грижи, да предоставят насоки и напътствия на децата, докато растат, така че те да се ползват в пълна степен от правата си. Това трябва да се направи по начин, който зачита нарастващата способност на детето да прави свои собствени избори.

Член 6 от Конвенцията: Всяко дете има право на живот. Правителствата трябва да правят всичко възможно, за да гарантират, че децата ще оцелеят и ще разгърнат пълния си потенциал.

Член 12 от Конвенцията: Всяко дете има право да изразява своите възгледи, чувства и желания по всички въпроси, които го засягат, както и мнението му да бъде взето предвид и прието сериозно. Това право се прилага във всички случаи, например имиграционни процедури, решения за жилищно настаняване или ежедневието домашен живот на детето.

План на ЕС за правата на детето: Стълб 1

БЛАГОПОЛУЧИЕ В УЧИЛИЩЕ

Нашите цели и идеи

Децата прекарват по-голямата част от детството си в училище, което им помага да се оформят. Ето защо тяхното благополучие в училище е от решаващо значение.

Децата от платформата вярват, че трябва да се предприемат повече действия, за да се гарантира, че учениците в ЕС се чувстват добре в училище и не изпитват безпокойство ежедневно, когато ходят на училище.

Мечтата ни е училищата да бъдат място, където децата ходят с желание, където се чувстват в безопасност, приемани и приобщени.

 <p>Нашите молби</p>	<ul style="list-style-type: none"> • За да получат финансиране от ЕС, от общините в държавите членки следва да се изисква да направят грижите за психичното здраве достъпни в училищата. Много деца се нуждаят от помощ от специалисти, като учители и/или психолози и училищни съветници. • Подкрепа за държавите членки, за да се обновяват училищата, когато е необходимо, и средата да не се влошава, а да се гарантира, че децата се чувстват добре. Тъй като всички деца ходят на училище по закон, те трябва да бъдат безопасни пространства. • Децата трябва да учат за своите права, така че да знаят как да действат, когато те не се зачитат. Искаме ЕС да препоръча на всички държави членки да включат тази тема в учебната програма.
 <p>Нашите права</p>	<p>Член 3, параграф 1 от Хартата: Трябва да се отнасяме към тялото и чувствата на всеки един с доброта и уважение.</p> <p>Член 13 от Хартата: Всеки има право да изучава изкуството и научните изследвания. Университетите могат свободно да вземат решения относно своите дейности.</p> <p>Член 14 от Хартата: Всички деца имат право да ходят на училище и да учат. Всеки има право на започне училище. Родителите могат да помогнат при избора в какво училище да ходят децата, за да се гарантира, че то зачита техните убеждения и идеи. Всички училища трябва да спазват правилата на държавата.</p> <p>Член 24 от Хартата: Като деца имате право да бъдете в безопасност и щастливи и да казвате какво мислите и чувствате, а възрастните трябва да ви изслушват и да зачитат вашите идеи, когато вземат решения, които ви засягат. Възрастните, независимо дали са ваши родители, учители или хора, които се грижат за вас, трябва винаги да правят всичко възможно най-добро за вас. Възрастните трябва да се погрижат да прекарвате редовно време с хората, които ги е грижа за вас.</p> <p>Член 3 от Конвенцията: Интересите на детето трябва да бъдат основен приоритет на всички решения и действия, които засягат децата.</p> <p>Член 6 от Конвенцията: Всяко дете има право на живот. Правителствата трябва да правят всичко възможно, за да гарантират, че децата ще оцелеят и ще разгърнат пълния си потенциал.</p> <p>Член 28 от Конвенцията: Всяко дете има право на образование. Дисциплината в училищата трябва да зачита достойнството на децата и техните права. По-богатите държави трябва да помогнат на по-бедните да постигнат това.</p> <p>Член 29 от Конвенцията: Образованието трябва да развива в пълна степен личността, талантите и способностите на всяко дете. То трябва да насърчава зачитането на правата на човека от страна на детето, както и уважение към неговите родители, неговата собствена и другите култури и на околната среда.</p> <p>План на ЕС за правата на детето: Стълб 2</p>

СЪВМЕСТНА РАБОТА СРЕЩУ ОМРАЗАТА

 <p>Нашите цели и идеи</p>	<p>Децата не се раждат с омраза, а се учат на омраза. Ето защо децата от платформата смятат, че ЕС трябва да създаде пространства, където децата да могат да научат за различията помежду си.</p> <p>Възрастните трябва да създадат приобщаващи пространства, където децата да могат да прекарват време и да изразяват своите мисли и чувства свободно и безопасно. Заедно можем да допринесем за това пространствата да останат безопасни и приобщаващи.</p> <p>Важно е децата и възрастните да работят заедно. Ние сме зависими от възрастните, именно затова трябва да им кажем какво искаме, за да можем да подобрим живота си.</p>
 <p>Нашите молби</p>	<ul style="list-style-type: none">• Програмата „Еразъм“ да стане по-мощна. Да разполага с по-голям бюджет и да стане по-приобщаваща, така че повече държави, училища и деца да могат да участват. Това ще помогне да се разбираме по-добре, да създаваме по-малко омраза и да научаваме повече за културите на други държави.• Подкрепа за училищата, така че децата да могат да учат повече европейски езици, както и повече за културите в други европейски държави.• Организиране на прояви в подкрепа на приятелството между различните малцинствени групи.• Организиране на размяна на писма между деца от различни държави от ЕС.• Запазване и подкрепа за платформата на ЕС за участие на децата. Важно е. Тя помага на децата да се срещат и разбират помежду си, затова е един начин за борба с омразата.• ЕС следва да финансира проекти срещу омразата.

Нашите права

Член 7 от Хартата: Всеки има право на личен живот. Вашият семеен живот, дом и разговори са лични и имате право те да останат в безопасност!

Член 20 от Хартата: Всички хора са равни пред закона.

Член 21.1 от Хартата: Следва винаги да се отнасяме еднакво и добре към всички, независимо от техния пол, раса, цвят на кожата, етнически или национален произход, външен вид, език, религия или убеждения, мнение, социален произход или имуществено състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация, тъй като всеки е специален и заслужава уважение.

Член 24 от Хартата: Като деца имате право да бъдете в безопасност и щастливи и да казвате какво мислите и чувствате, а възрастните трябва да ви изслушват и да зачитат вашите идеи, когато вземат решения, които ви засягат. Възрастните, независимо дали са ваши родители, учители или хора, които се грижат за вас, трябва винаги да правят всичко възможно най-добро за вас. Възрастните трябва да се погрижат да прекарвате редовно време с хората, които ви обичат.

Член 2 от Конвенцията: Конвенцията се прилага за всяко дете без дискриминация, независимо от неговата етническа принадлежност, пол, религия, език, способности или друг статут, независимо от това какво мислят или казват, независимо от семейния произход.

Член 3 от Конвенцията: Интересите на детето трябва да бъдат основен приоритет на всички решения и действия, които засягат детето.

Член 14 от Конвенцията: Всяко дете има право да мисли и вярва каквото избере, както и да изповядва своята религия, стига да не пречи на други хора да се ползват от правата си. Правителствата трябва да зачитат правата и отговорностите на родителите да насочват детето си в процеса на неговото израстване.

Член 30 от Конвенцията: Всяко дете има право да учи и да използва езика, обичаите и религията на своето семейство, независимо дали те се споделят от мнозинството от хората в държавата, в която живее.

План на ЕС за правата на детето: Стълб 3

ОНЛАЙН БЕЗОПАСНОСТ И КИБЕРТОРМОЗ

Нашите цели и идеи

Искаме безопасно онлайн пространство за децата, за младежите и за следващото поколение, но все още нямаме такова пространство. Срещаме някои проблеми. И те не са проблеми само на нашето поколение.

Затова имаме нужда от помощ от ЕС, за да създадем нашето безопасно онлайн пространство. Отнякъде трябва да започнем. Трябва да започнем сега. За бъдещето.

Промяна на мисленето на обществото. И нашето поколение, младежите, децата ще го запазят за следващото поколение и за поколението след него.

 <p>Нашите молби</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ЕС следва да насърчава повишаването на осведомеността за това какво да се прави във връзка с кибертормоза, както и да гарантира, че правителствата са информирани за онлайн проблемите. • Обучаване на учителите да учат децата как да бъдат в безопасност. Включете в програмата за обучение как да имаме лични профили, здравословни навици пред екрана, как да работим с информация и да мислим критично. • Намиране на начини за използване на ИИ за разпознаване и предотвратяване на кибертормоза и за използване на ИИ в помощ на децата, които са подложени на него. • Намиране на начини за санкциониране на дружествата за това, че позволяват на деца под 13 години да имат профили в социалните медии чрез закони, които са работа на правителствата.
 <p>Нашите права</p>	<p>Член 7 от Хартата: Вашият семеен живот, дом и разговори са лични и имате право те да останат в безопасност!</p> <p>Член 8 от Хартата: Когато хората събират информация за вас, като например вашето име, адрес или предпочитания, те трябва да ги пазят в безопасност и да ги използват само по основателни причини, както и да питат вас или вашите родители за вашето съгласие. Имате право да видите с каква информация разполагат за вас и да поискате да бъде поправена, ако е грешна.</p> <p>Член 21.1 от Хартата: Винаги трябва да се отнасяме към всички любезно и по еднакъв начин, независимо как изглеждат, дали са здрави или не, откъде идват, какво вярват, какво мислят, дали живеят с увреждания, дали са момичета или момчета, дали имат пари, къде са родени или кого харесват, тъй като всеки е специален и заслужава уважение.</p> <p>Член 24 от Хартата: Като деца имате право да бъдете в безопасност и щастливи и да казвате какво мислите и чувствате, а възрастните трябва да ви изслушват и да зачитат вашите идеи, когато вземат решения, които ви засягат. Възрастните, независимо дали са ваши родители, учители или хора, които се грижат за вас, трябва винаги да правят всичко възможно най-добро за вас. Възрастните трябва да се погрижат да прекарват редовно време с хората, които ги е грижа за вас.</p> <p>Член 3 от Конвенцията: Интересите на детето трябва да бъдат основен приоритет на всички решения и действия, които засягат децата.</p> <p>Член 16 от Конвенцията: Всяко дете има право на личен живот. Законът следва да защитава личния, семейния и домашния живот на детето, включително да защитава децата от незаконни посегателства, които накърняват тяхната репутация.</p> <p>Член 17 от Конвенцията: Всяко дете има право на надеждна информация от различни източници и правителствата следва да насърчават медиите да предоставят информация, която децата могат да разберат. Правителствата трябва да помагат за защитата на децата от материали, които могат да им навредят.</p> <p>План на ЕС за правата на детето: Стълб 5</p>

 <p>Нашите цели и идеи</p>	<p>Всички сме засегнати от изменението на климата. Образованието е важно, но това включва проекти, така че хората да могат наистина да осъзнаят какво се случва.</p> <p>Трябва да знаем повече за опрашителите и какво правят те и как да живеем с тях и да ги защитаваме. Трябва да намерим повече екологични методи за управление на биологичното разнообразие.</p> <p>Научните изследвания следва да включват въздействието върху живота на хората, а гражданите да участват в тези изследвания по смислен начин.</p> <p>Войната е огромен замърсител и причинява разрушения на планетата. Хората трябва да работят заедно, за да сложат край на това. Трябва да се погрижим по-добре за планетата, за да могат бъдещите поколения да имат по-добри възможности.</p>
 <p>Нашите молби</p>	<ul style="list-style-type: none">• Следва да се инвестират повече средства в научни изследвания, за да продължи събирането на факти за изменението на климата и последиците от него.• Създаване на повече пространства за опрашителите в нашите квартали и около училищата. Тези същества са от основно значение за опазването на климата.• Осигуряване на образование за всички (всяко поколение) относно климата, включително как са свързани различните аспекти.• Промяна на етикетирането, така че хората да знаят от къде идва храната им, например това е направено от пчели.• Финансиране на по-добър обществен транспорт, така че да не се налага хората да използват автомобилите си.• Изменението на климата и войните са свързани. Това трябва да се отчита при вземането на решения.
 <p>Нашите права</p>	<p>Член 24 от Хартата: Като деца имате право да бъдете в безопасност и щастливи и да казвате какво мислите и чувствате, а възрастните трябва да ви изслушват и да зачитат вашите идеи, когато вземат решения, които ви засягат. Възрастните, независимо дали са ваши родители, учители или хора, които се грижат за вас, трябва винаги да правят всичко възможно най-добро за вас. Възрастните трябва да се погрижат да прекарват редовно време с хората, които ги е грижа за вас.</p> <p>Член 37 от Хартата: ЕС следва да се грижи добре за планетата и да гарантира, че тя ще стане по-чиста и по-здравословна. Това е така, за да можем в ЕС да направим сега добър избор, който ще спомогне нашата планета да остане хубава и безопасна за дълго.</p> <p>Член 24 от Хартата: Всяко дете има право на възможно най-добро здраве. Правителствата трябва да осигурят качествено здравеопазване, чиста вода, питателна храна и чиста околна среда, както и образование за здравето и благосъстоянието, така че децата да останат здрави. По-богатите държави трябва да помогнат на по-бедните да постигнат това.</p> <p>План на ЕС за правата на детето: Стълбове 3 и 6</p>

Надяваме се, че възрастните са готови да работят с нас.

Искаме възрастните да разберат и да помислят за тези проблеми, и да помислят за себе си и за нашите опасения.

Благодарни и мотивирани сме от тази възможност да споделим идеите си.

Искаме да се гордеем с това, което направихме, но и да чувстваме, че сме чути.

Искаме възрастните да предприемат действия, за да гарантират, че правата на всички деца се зачитат.

**НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ ЗА
ПЛАТФОРМАТА И НАШАТА РАБОТА**

#EUChildParticipation

